

Aanbieding stappenplan participatie

Wij willen als gemeente meer en beter samenwerken. Met inwoners, ondernemers en instellingen die willen meedenken, meebeslissen en zelf het initiatief nemen om de gemeente leefbaar en vitaal te maken en te houden. De ondertitel van het collegeprogramma 2018-2022, *'Samen aan de slag!* zegt het eigenlijk al. Samenwerken is de sleutel.

Wij omarmen initiatieven van onderop en stimuleren de betrokkenheid en participatie van inwoners, verenigingen, ondernemers, kernraden en andere betrokkenen. Participatie is geen doel op zich. Het helpt ons om maatschappelijke effecten te bereiken. Participatie helpt bij de weg naar een gedragen oplossing. Door samen te bouwen en verantwoordelijkheden te delen maken wij Medemblik mooier. Wij vinden het belangrijk dat inwoners en maatschappelijke ondernemers invloed hebben op dat wat voor hen belangrijk is, en hun leefomgeving mede vormgeven. Als gemeente ondersteunen wij initiatiefnemers en reiken wij kaders aan als dat moet. Wij zoeken daarbij steeds naar mogelijkheden om het beter te doen.

Omgevingswet

Participatie is met de Omgevingswet niet vrijblijvend. Wat wij moeten regelen staat in de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit. In het Omgevingsbesluit staan regels om participatie te waarborgen. Bij het projectbesluit en het omgevingsplan geeft een overheid in een kennisgeving aan hoe het participatietraject eruit komt te zien. Ook is een motiveringsplicht opgenomen: het bevoegd gezag geeft bij het besluit aan hoe het de omgeving bij de voorbereiding heeft betrokken. En wat het met de resultaten heeft gedaan. De motiveringsplicht geldt voor de omgevingsvisie, het programma, het omgevingsplan en het projectbesluit. Voor de omgevingsvergunning wordt nog geregeld dat de initiatiefnemer in de aanvraag moet aangeven of – en hoe – er overleg is geweest met belanghebbenden. Dat gebeurt in de omgevingsregeling.

Right to Challenge

Het Right to Challenge (RtC) staat voor 'het Recht om Uit te dagen'. Bij RtC kunnen inwoners taken van de gemeente overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen doen. Inwoners krijgen met Right to Challenge daadwerkelijk de mogelijkheid om hun idee uit te voeren. In sommige wetgeving (bijvoorbeeld de Wmo) is het RtC al verankerd. De planning is dat het RtC onderdeel wordt van de Gemeentewet. Door het opnemen van een kan-bepaling wil minister Ollongren gemeenteraden stimuleren, actief na te denken over hoe inwoners en lokale verenigingen zelf collectieve voorzieningen kunnen uitvoeren. Met deze verankering wil de minister expliciet maken dat inwoners een uitdaagrecht hebben.

Stappenplan

Er zijn geen strakke regels over hoe participatie er uit moet zien. Participatie is maatwerk en krijgt per project vorm. Elk vraagstuk en elke kern vraagt om een eigen aanpak. Het bijgevoegde stappenplan is in eerste instantie gemaakt voor en door collega's van de gemeente Medemblik. Daarnaast zijn bij de raadswerkgroep participatie de ervaringen met en kennis van participatie opgehaald. Het stappenplan is dan ook een 'doe-document'. Het stappenplan helpt medewerkers om vooraf helder te maken wat het doel is van de participatie, wie er meepraten, wie welke rol heeft, binnen welke kaders participatie mogelijk is, en wat er gebeurt met de opbrengsten. Het stappenplan biedt het bestuur en de samenleving inzicht in de stappen en overwegingen die bijdragen aan betere participatietrajecten en op hun rol in participatie. Het stappenplan is geen blauwdruk, het biedt ruimte voor maatwerk, maar stuurt wel op het stellen van de juiste vragen op het juiste moment.

Vervolgstappen

Het stappenplan is een eerste aanzet om te komen tot een aanpak en spelregels voor participatietrajecten in de gemeente Medemblik. Hieronder staan de activiteiten beschreven waar wij als gemeente (verder) mee aan de slag willen. Wij zetten in op:

- Het ondersteunen van inwoners bij hun initiatieven. Voor inwoners is niet altijd duidelijk waar zij met hun initiatieven terecht kunnen, wie voor hen aanspreekpunt is en op welke wijze de gemeente vervolgens omgaat met initiatieven uit de samenleving. Daarvoor moet een duidelijk en toegankelijk proces worden ingericht, ondersteund met heldere communicatie. Hier ligt een samenhang met de opgaven inzake dienstverlening, de implementatie van de Omgevingswet en duurzaamheid.
- Wij onderzoeken hoe wij het stappenplan participatie structureel kunnen inbedden in onze werkprocessen. Hiervoor maken wij werkafspraken.
- Wij onderzoeken of en hoe wij een participatieparagraaf kunnen opnemen in adviezen en voorstellen.
- Wij onderzoeken of het mogelijk is om bij omvangrijke/ingewikkelde/gevoelige trajecten de raad vooraf te vragen om de participatiekaders vast te stellen (bijvoorbeeld via een startnotitie of bijeenkomst).
- Wij evalueren samen met betrokkenen een aantal participatietrajecten en het stappenplan. De leerpunten worden meegenomen in de actualisatie van het stappenplan.
- Wij verkennen met de gemeenteraad hoe zij hun rol willen invullen bij projecten en/of wij vaste kaders kunnen vaststellen voor verschillende typen projecten.